

Bryssel den 27 februari 2018
Rev1

TILLKÄNNAGIVANDE TILL BERÖRDA AKTÖRER

FÖRENADE KUNGARIKETS UTTRÄDE OCH EU-REGLERNA OM KONSUMENTSKYDD OCH PASSAGERARES RÄTTIGHETER

Förenade kungariket anmälde den 29 mars 2017 sin avsikt att utträda ur unionen i enlighet med artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen. Detta innebär att om inte något annat datum fastställs i ett ratificerat avtal om utträde¹ kommer unionens hela primär- och sekundärrätt att upphöra att vara tillämplig på Förenade kungariket från och med den 30 mars 2019 kl. 00:00 (centraleuropeisk tid) (nedan kallad utträdesdagen).² Förenade kungariket kommer då att bli ett så kallat tredjeland.³

Förberedelserna inför utträdet är inte bara en fråga för EU och de nationella myndigheterna, utan också för privata parter.

Mot bakgrund av den betydande osäkerhet som råder, särskilt i fråga om innehållet i ett eventuellt avtal om utträde, vill kommissionen påminna berörda parter om de rättsliga konsekvenser som behöver beaktas när Förenade kungariket blir ett tredjeland.

Med förbehåll för eventuella övergångsbestämmelser som kan ingå i ett eventuellt avtal om utträde tillämpas från och med utträdesdagen inte längre EU:s regler på området konsumentlagstiftning (såsom direktiven om otillbörliga affärsmetoder⁴, konsumenträttigheter⁵, oskäliga villkor i konsumentavtal⁶, försäljning av konsumentvaror

¹ Förhandlingar pågår med Förenade kungariket i syfte att nå ett avtal om utträde.

² I enlighet med artikel 50.3 i fördraget om Europeiska unionen får Europeiska rådet dessutom, i samförstånd med Förenade kungariket, med enhällighet besluta att fördragen ska upphöra att vara tillämpliga vid en senare tidpunkt.

³ Ett tredjeland är ett land som inte är medlem i EU.

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG av den 11 maj 2005 om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenterna på den inre marknaden och om ändring av rådets direktiv 84/450/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG, 98/27/EG och 2002/65/EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2006/2004 (direktiv om otillbörliga affärsmetoder) (EUT L 149, 11.6.2005, s. 22).

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU av den 25 oktober 2011 om konsumenträttigheter och om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG och om upphävande av rådets direktiv 85/577/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG (EUT L 304, 22.11.2011, s. 64).

⁶ Rådets direktiv 93/113/EEG av den 5 april 1993 om oskäliga villkor i konsumentavtal (EGT L 95, 21.4.1993, s. 29).

och härmed förknippade garantier⁷ samt paketresor⁸ – se avsnitten 1 och 2 nedan) eller EU:s lagstiftning om passagerares rättigheter (se avsnitt 3 nedan) på Förenade kungariket.⁹

Detta får särskilt följande konsekvenser:

1. EU-KONSUMENTERS KÖP AV VAROR OCH TJÄNSTER FRÅN NÄRINGSIDKARE ETABLERADE I FÖRENADE KUNGARIKET¹⁰

EU-konsumenter kan på och efter utträdesdagen komma att köpa varor och tjänster från näringsidkare etablerade i Förenade kungariket.

När en konsument ingår ett avtal med en näringsidkare i ett annat land som på något sätt riktar sin verksamhet till konsumentens hemvistland ska enligt EU-lagstiftningen avtalet i allmänhet regleras enligt lagen i det land där konsumenten har sin vanliga vistelseort. Det är möjligt att välja en annan lag men det valet kan inte beröva konsumenten det skydd som ges av lagen i landet där konsumenten har sin vanliga vistelseort och som enligt den lagen inte kan avtalas bort.¹¹ På grundval av detta kommer EU:s domstolar även i fortsättningen att tillämpa EU:s regler om konsumentskydd, även om näringsidkare finns i Förenade kungariket. Reglerna finns särskilt i

- direktivet om otillbörliga affärsmetoder¹²,
- direktivet om konsumenträttigheter¹³,
- direktivet om oskäliga villkor i konsumentavtal¹⁴,

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG av den 25 maj 1999 om vissa aspekter rörande försäljning av konsumentvaror och härmed förknippade garantier (EGT L 171, 7.7.1999, s. 12).

⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2302 av den 25 november 2015 om paketresor och sammanlänkade researrangemang (EUT L 326, 11.12.2015, s. 1).

⁹ Detta tillkännagivande berör inte de specifika EU-reglerna om e-handel, se särskilt Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden ("Direktiv om elektronisk handel") (EGT L 178, 17.7.2000, s. 1).

¹⁰ Detta tillkännagivande berör inte andra praktiska aspekter av gränsöverskridande inköp i tredjeländer, till exempel EU:s regler om mervärdesskatt, tull och restriktioner för import.

¹¹ Artikel 6.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I) (EUT L 177, 4.7.2008, s. 6). För undantag från denna allmänna regel, se artikel 6.2-6.4 i förordning (EG) nr 593/2008.

¹² Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG av den 11 maj 2005 om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter på den inre marknaden och om ändring av rådets direktiv 84/450/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG, 98/27/EG och 2002/65/EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2006/2004 (direktiv om otillbörliga affärsmetoder) (EUT L 149, 11.6.2005, s. 22).

¹³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU av den 25 oktober 2011 om konsumenträttigheter (EUT L 304, 22.11.2011, s. 64).

¹⁴ Rådets direktiv 93/113/EEG av den 5 april 1993 om oskäliga villkor i konsumentavtal (EGT L 95, 21.4.1993, s. 29).

- direktivet om försäljning av konsumentvaror och härmed förknippade garantier¹⁵,
- direktivet om prismärkning¹⁶ och
- direktivet om paketresor¹⁷.

För det fall en konsument i EU-27 skulle väcka enskild talan¹⁸ inför en domstol i EU-27 mot en näringsidkare med hemvist i Förenade kungariket påverkar utträdet inte fastställandet av domstols internationella behörighet om näringsidkaren har riktat sin verksamhet till den medlemsstat där konsumenten har sin hemvist¹⁹. I dessa fall gäller EU:s regler om domstols behörighet som ger konsumenten rätt att stämma näringsidkaren i den medlemsstat i EU-27 där konsumenten har sin hemvist, oavsett om näringsidkaren har sin hemvist i EU eller i ett tredjeland.²⁰ Erkännande och verkställighet av en EU-dom i Förenade kungariket och omvänt kommer dock att från och med utträdesdagen att styras av nationella bestämmelser i EU-27 och i Förenade kungariket.²¹

Från och med utträdesdagen är inte längre EU:s lagstiftning för att säkerställa tillgången till tvistlösning utanför domstol²² och underlätta tillgången till tvistlösning online²³ tillämplig på Förenade kungariket, och EU:s plattform för tvistlösning online är inte längre tillgänglig när det gäller näringsidkare som är etablerade i Förenade kungariket.

¹⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG av den 25 maj 1999 om vissa aspekter rörande försäljning av konsumentvaror och härmed förknippade garantier (EGT L 171, 7.7.1999, s. 12).

¹⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 98/6/EG av den 16 februari 1998 om konsumentskydd i samband med prismärkning av varor som erbjuds konsumenterna (EGT L 80, 18.3.1998, s. 27).

¹⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2302 av den 25 november 2015 om paketresor och sammanlänkade researrangemang (EUT L 326, 11.12.2015, s. 1).

¹⁸ Även om gränsöverskridande konsumenttvister är relativt sällsynta tas denna aspekt upp här för att ge en fullständig bild.

¹⁹ Konsumentavtal som avses i artikel 17.1 a–c i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUT L 351, 20.12.2012, s. 1).

²⁰ Artikel 18.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUT L 351, 20.12.2012, s. 1).

²¹ För de förfaranden och mål som pågår på utträdesdagen försöker EU komma fram till lösningar på en del av de situationer som kan uppstå. De relevanta grundläggande principerna för EU:s ställningstagande på området rättsligt samarbete på privaträttens område har offentliggjorts på: https://ec.europa.eu/commission/publications/position-paper-judicial-cooperation-civil-and-commercial-matters_en.

²² Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/11/EU av den 21 maj 2013 om alternativ tvistlösning vid konsumenttvister (direktivet om alternativ tvistlösning) (EUT L 165, 18.6.2013, s. 63).

²³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 524/2013 av den 21 maj 2013 om tvistlösning online vid konsumenttvister (EUT L 165, 18.6.2013, s. 1).

När det gäller offentliga tillsynsåtgärder (t.ex. för att få en affärsmetod att upphöra) är inte längre Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2006/2004 av den 27 oktober 2004 om samarbete mellan de nationella tillsynsmyndigheter som ansvarar för konsumentskyddslagstiftningen (förordningen om konsumentskyddssamarbete)²⁴ tillämplig på Förenade kungariket. Detta innebär att Förenade kungarikets myndigheter från och med utträdesdagen inte är skyldiga enligt unionsrätten att samarbeta när det gäller gränsöverskridande fordringar.

Från och med utträdesdagen är inte heller den EU-lagstiftning som ger vissa godkända inrättningar utsedda av EU:s medlemsstater rätt att väcka talan om förbudsföreläggande i en annan medlemsstat tillämpliga på Förenade kungariket²⁵.

2. RESENÄRERS SKYDD VID OBESTÅND (PAKETRESOR)

- Enligt EU:s lagstiftning är paketresearrangörer som är etablerade i EU skyldiga att tillhandahålla säkerhet för återbetalning och hemtransport av resenärer i händelse av arrangörens obestånd.²⁶ Arrangörer som inte är etablerade i EU men som säljer eller erbjuder paketresor till konsumenterna i EU, eller som på något sätt riktar sådan verksamhet till EU, är också skyldiga att tillhandahålla sådant skydd vid obestånd i varje medlemsstat till vilken de säljer.²⁷ Om en arrangör som är etablerad i ett tredjeland inte erbjuder paketresor till konsumenterna i EU och inte riktar sin försäljning till EU (passiv försäljning), gäller dock inte unionsrätten om obligatoriskt skydd vid obestånd. Detta innebär att från och med utträdesdagen kommer i sådana fall inte det skydd vid obestånd som ges av EU:s lagstiftning att vara tillämpligt om arrangörer som är etablerade i Förenade kungariket hamnar på obestånd.
- Från och med utträdesdagen gäller inte längre den EU-lagstiftning som föreskriver ömsesidigt erkännande av skydd vid obestånd som tecknats i enlighet med kraven i arrangörens hemland vad gäller skydd vid obestånd som tecknats i enlighet med kraven i Förenade kungariket.²⁸ Detta innebär att skydd vid obestånd som tecknats i Förenade kungariket från och med utträdesdagen inte längre uppfyller kraven för skydd vid obestånd för paketresearrangörer i enlighet med artikel 17 i direktiv (EU) 2015/2302.

²⁴ EUT L 364, 9.12.2004, s. 1.

²⁵ Artikel 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/22/EG av den 23 april 2009 om förbudsföreläggande för att skydda konsumenternas intressen (EUT L 110, 1.5.2009, s. 30).

²⁶ Se artikel 17.1 första stycket i direktiv (EU) 2015/2302.

²⁷ Se artikel 17.1 andra stycket i direktiv (EU) 2015/2302.

²⁸ Artikel 18.1 i direktiv (EU) 2015/2302.

3. PASSAGERARES RÄTTIGHETER I EU

- Flygpassagerare: Från och med utträdesdagen gäller inte längre EU:s lagstiftning om flygpassagerares rättigheter²⁹ för passagerare som reser från en flygplats belägen i Förenade kungariket till en flygplats belägen inom en medlemsstat i EU-27, om inte det lufttrafikföretag som utför flygningen är ett EU-lufttrafikföretag, dvs. har en licens som utfärdats av en medlemsstat i EU-27. Detta innebär att flygpassagerares rättigheter enligt EU:s lagstiftning fortsätter att gälla för passagerare som flyger med ett EU-lufttrafikföretag från Förenade kungariket till en flygplats belägen inom en medlemsstat i EU-27, trots Förenade kungarikets utträde ur EU. Flygpassagerares rättigheter enligt EU:s lagstiftning gäller från och med utträdesdagen dock inte för flygningar med ett tredjelandslufttrafikföretag från Förenade kungariket till EU-27.

EU:s lagstiftning om rättigheter för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet i samband med flygresor³⁰ kommer inte längre att gälla personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet som använder kommersiella luftfartstjänster för att resa från, transitera genom eller anlända till en flygplats i Förenade kungariket från och med utträdesdagen. Vissa rättigheter, såsom assistans av lufttrafikföretag, kommer dock fortsätta att gälla för passagerare som avreser från en flygplats i Förenade kungariket till en flygplats i EU-27 om det lufttrafikföretag som utför flygningen är ett EU-lufttrafikföretag.³¹

- Fartygspassagerare: EU:s lagstiftning om rättigheter för fartygspassagerare³² fortsätter att gälla på och efter utträdesdagen för passagerare vars ombordstigningshamn är i EU-27³³ eller i Förenade kungariket, under förutsättning att landstigningshamnen är i EU-27 och att fartyget drivs av en transportör som är etablerad på en medlemsstats territorium eller erbjuder passagerartransporter till eller från en medlemsstat (unionstransportör).³⁴
- Busspassagerare: EU:s lagstiftning om rättigheter för passagerare vid busstransporter³⁵ fortsätter att gälla på och efter utträdesdagen för passagerare

²⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 261/2004 av den 11 februari 2004 om fastställande av gemensamma regler om kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning och inställda eller kraftigt försenade flygningar (EUT L 46, 17.2.2004, s. 1).

³⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2006 av den 5 juli 2006 om rättigheter i samband med flygresor för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet (EUT L 204, 26.7.2006, s. 1).

³¹ Artikel 1.3 i förordning (EG) nr 1107/2006.

³² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1177/2010 av den 24 november 2010 om passagerares rättigheter vid resor till sjöss och på inre vattenvägar (EUT L 334, 17.12.2010, s. 1).

³³ Artikel 2.1 a i förordning (EU) nr 1177/2010.

³⁴ Artiklarna 2.1 b och 3 e i förordning (EU) nr 1177/2010. Särskilda regler gäller för kryssningspassagerare, se artikel 2.1 c i förordning (EU) nr 1177/2010.

³⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 181/2011 av den 16 februari 2011 om passagerares rättigheter vid busstransport (EUT L 55, 28.2.2011, s. 1).

som reser med linjetrafik³⁶ till eller från Förenade kungariket när passagerarens påstigningsplats eller avstigningsplats är belägen inom EU-27, och transportsträckan enligt tidtabell är 250 km eller längre.³⁷

- Tågpassagerare: EU:s lagstiftning om tågpassagerares rättigheter³⁸ fortsätter att gälla på och efter utträdesdagen för persontrafik på järnväg på unionens territorium,³⁹ förutsatt att järnvägsföretaget har tillstånd i enlighet med artikel 17 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/34/EU av den 21 november 2012 om inrättande av ett gemensamt europeiskt järnvägsområde.⁴⁰

Kommissionens webbplatser om konsumentskydd (<https://europa.eu/youreurope/citizens/consumers/>) och passagerares rättigheter (https://europa.eu/youreurope/citizens/travel/passenger-rights/index_sv.htm) tillhandahåller allmän information. Dessa sidor kommer att uppdateras med ytterligare information vid behov.

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för rättsliga frågor och konsumentfrågor
Generaldirektoratet för transport och rörlighet

³⁶ Särskilda regler gäller för passagerare som reser med tillfällig trafik, se artikel 2.3 i förordning (EU) nr 181/2011.

³⁷ Artikel 2.1 i förordning (EU) nr 181/2011.

³⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1371/2007 av den 23 oktober 2007 om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer (EUT L 315, 3.12.2007, s. 14).

³⁹ Artikel 2.1 i förordning (EG) nr 1371/2007.

⁴⁰ EUT L 343, 14.12.2012, s. 32.